

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Policy Paper 3/2009

Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře

—

Říjen 2009

Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře

—

Vít Dostál, Ivana Jemelková
Říjen 2009

Úvod

Během podzimu by měla být jmenována nová Evropská komise.¹ Jedna z nominací bude příslušet i české vládě. Proč je důležité vyslat do Bruselu českého kandidáta? Jaké funkce zastává Komise v institucionální struktuře Evropské unie (EU) a jaké nároky by tedy měly být na nominanta kladeny? Jaký by měl být jeho osobnostní a profesní profil? O jaké portfolio by měla Česká republika (ČR) usilovat?

V ČR je tato diskuze prozatím plytká a omezená pouze na politické strany. Debata začala pozdě a byla determinována domácím politickým děním. Jednotlivé strany jen pomalu představovaly své kandidáty a nedůsledně vysvětlovaly, která portfolia a proč by měli zastávat. Světlou výjimkou byla strana SNK-ED², která spustila webový portál www.ceskohledakomisare.cz, na kterém zdůrazňovala důležitost diskuze a zároveň představila své kandidáty. V neposlední řadě požádala o nominaci další politické subjekty. Tento sympatický projekt však zamrzl po evropských volbách a dále se nevyvíjel (Česko hledá komisaře).

Policy paper "Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře" je první takovou prací nezávislého think-tanku v ČR. Zahrnuje všechny aspekty možné diskuze o vlastnostech komisaře a vhodných portfoliích a předkládá jasná doporučení. V práci se autoři záměrně vyhýbají debatě o konkrétních jménech, neboť se domnívají, že především by měla být vedena debata o osobnostních předpokladech a vhodném portfoliu.

Primárními příjemci tohoto policy paperu by měli být ministři Vlády ČR, kteří budou o nominaci českého eurokomisaře rozhodovat. Dokument je však určen i poslancům a senátorům, kterým se bude vláda za své rozhodnutí především zodpovídat. Užitečný by měl být i pro novináře, zaměřujícím se na danou tematiku. Policy paper "Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře" je v neposlední určen všem, kterým není procedura výběru nového českého zástupce v Evropské komisi lhostejná.

¹ Původně měla být Komise designována na říjnovém summitu Evropské rady. Otázka, zda k tomu skutečně dojde, však zůstává nevyřešená a to i vzhledem k dodatečným požadavkům Václava Klause k Lisabonskému smlouvě (European Voice 2009a).

² Sdružení nezávislých kandidátů – Evropští demokraté.

Fungování Evropské komise

Evropská komise³ patří společně s Evropským parlamentem (EP) mezi nadnárodní (supranacionální) instituce Evropské unie (EU). V rámci Komise platí pravidlo, že každý stát nominuje jednoho komisaře.⁴ Nominace schvaluje Evropská rada kvalifikovanou většinou a nominované musí také odsouhlasit již schválený předseda Komise; nyní tedy José Manuel Barroso. Designovaní komisaři jsou následně interpelováni v parlamentních výborech, které odrážejí zaměření jejich portfolií. Parlament nakonec schvaluje Komisi jako celek.⁵

Při rozhodování v rámci kolegia komisařů se rozhoduje nadpoloviční většinou. Jakmile je však rozhodnutí přijato, je rozhodnutím Komise jako celku a žádný z komisařů nemůže prezentovat odlišný názor na věc. V chování komisaře k jeho kolegům se tedy předpokládá kolegialita a férové jednání.

Často diskutovaným tématem jsou kontakty mezi komisařem a členským státem. Proč vlastně státy tak obhajují přítomnost "svého" komisaře v Komisi, když je jeho povinností hájit nezávislé zájmy Společenství? Vztah mezi komisařem a jeho členským státem bývá označován jako tzv. reciproční informační kanál (srov. Fiala – Pitrová 2004: 238-239). Stát, nejčastěji vláda, získává od komisaře informace o připravovaných návrzích a aktuálních náladách v Komisi. Komisař naopak vnáší do Komise zkušenosti domovského státu a může poskytovat informace o možných

³ V úzkém chápání zastupuje pojem Komise kolegium komisařů, v širším chápání představuje byrokratický aparát generálních ředitelství a administrativní služby (Hix 2005: 9; srov. Fiala – Pitrová 2009: 278).

⁴ Podle současného znění smluv se má počet komisařů snížit už při jmenování této Evropské komise. Nová pravidla a mechanismus rotace mají být ustanoveny jednomyslným rozhodnutím Evropské rady. Vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva ponechává na další funkční období v platnosti pravidlo jeden komisař, jeden stát, uvažuje se v současné době, že bude jmenováno 26 komisařů, čímž bude zachováno pravidlo o snížení počtu, přičemž stát bez komisaře obdrží post Vysokého představitele pro Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Ten se po předpokládaném vstupu Lisabonské smlouvy v platnost stane i místopředsedou Komise a komisařem pro vnější vztahy. Snížení počtu komisařů má přijít až v dalším období, avšak podle znění závěrů Evropské rady z června 2009 bude primární právo opět změněno při přistoupení dalšího státu do EU a pravidlo zajišťující každému státu jednoho komisaře bude tak konzervováno.

⁵ Schválení Komise není pouze formální procedurou. Parlament si svými výhradami při jmenování první Barrosovy Komise (tzv. Barroso I) vynutil personální změny i přesuny v portfoliích.

reakcích na připravované návrhy či prezentovat způsoby řešení diskutovaných problémů na úrovni jeho domácího státu.⁶

Funkce Evropské komise

Evropská komise by měla zastupovat středně a dlouhodobé cíle Společenství, čímž stojí v protikladu proti krátkodobým a partikulární zájmům členských států.⁷ Komise vykonává několik funkcí, které jsou dány primárním právem Evropského společenství.

Komise jako jediná instituce EU má právo **navrhovat legislativní akty v I. pilíři**⁸. Komise proto bývá označována za "motor Společenství" (Fiala – Pitrová 2009: 293).

Při procesu schvalování legislativního návrhu má Komise důležitou mediační funkci, neboť **musí usilovat o prosazení svého návrhu** a vést jednání s EP a Radou EU. Komise také může svůj legislativní návrh kdykoliv stáhnout.

V řadě případů má Komise **exekutivní funkci**, pokud se členské státy rozhodnou tuto funkci na ni v některých oblastech převést. Jedná například o řízení Společní zemědělské politiky nebo o distribuci komunitární rozvojové pomoci třetím zemím.

Je-li provádění unijních norem svěřeno členskými státy, je Komise "hlídacím psem", neboť **dbá na důslednou implementaci unijní legislativy členskými státy**. Tím dohlíží na férové a rovné legislativní prostředí ve všech členských státech.

⁶ Se vztahem komisař – členský stát souvisí i korektní pojmenování daného komisaře. V evropských institucích není vhodné spojovat jméno komisaře s adjektivem označujícím jeho zemi původu, neboť komisař by měl být od svého domovského členského státu jasně oddělen. Spojení "český komisař Vladimír Špidla" je tedy nekorektní. Autoři se přesto kvůli konkrétnímu cílení práce rozhodli uvést do názvu spojení "český eurokomisař", přestože si jsou vědomi, že toto označení není úplně přesné.

⁷ Nelze však říci, že dlouhodobé politické a hospodářské cíle EU jsou dirigisticky určovány Komisí. Komise je v tomto směru stále do značné míry vykonavatelkou vůle členských států, které definují obecné cíle EU. Ty jsou většinou zaznamenány v jednomyslně schválených závěrech zasedání Evropských rad, na kterých se scházejí předsedové vlád a hlavy členských států. Jedná se o zásadní rozhodnutí dalšího směřování EU ve věcech jako úpravy primárního práva, rozšiřování, víceletý rozpočtový rámec, či udělování obecných cílů pro jednotlivé politiky EU.

⁸ V I., nadnárodním, pilíři tzv. Maastrichtského chrámu se nachází celní unie, společný trh, společná zemědělská a rybářská politika, legislativa hospodářské soutěže, hospodářská a měnová unie, občanství EU, vzdělání a kultura, transevropské sítě, ochrana spotřebitele, výzkum, životní prostředí, ochrana zdraví, sociální politika, azyl, ustanovení týkající se schengenského systému a imigrační politiky. V mezivládních pilířích (II. a III.) má Komise omezenější funkce.

Členské státy tak může upozorňovat na neplnění svých povinností a v případě, že nezjednájí nápravu, je přímo žalovat u Evropského soudního dvora.

Komise **reprezentuje EU i navenek**, třebaže pouze v některých oblastech. Komise má své delegace v řadě zemí světa a zastupuje členské státy na mezinárodních fórech, pokud se v nich jedná o záležitostech, jež státy svěřily Komisi do jejího portfolia (Nicoll – Salmon 2001: 140, Hix 2005: 40).⁹

Komise také **navrhuje a spravuje unijní rozpočet**.

V neposlední řadě **má Komise významnou regulatorní roli při dodržování hospodářské soutěže a zdravého konkurenčního prostředí v EU**. Komise v této oblasti kontroluje kartelové dohody, dominantní postavení společností, fúze a rozhoduje o státních podporách podnikům. Komise je tedy zapojena do všech oblastí, kde dochází k deformaci volného trhu a kromě monitoringu může rozhodnout i o příslušných sankcích.

Profil ideálního Komisaře

Základním předpokladem efektivního fungování v bruselském Babelu je dobré a **odpovídající jazykové vybavení**. Dominantním jazykem současné Komise i dalších evropských institucí je angličtina, mezi pracovní jazyky Komise patří navíc francouzština a němčina. Minimem by tedy měla být velmi dobrá znalost angličtiny a němčiny nebo francouzštiny.

Komisař by měl být dostatečně **odborně vybaven pro spravování svého portfolia**. Měl by mít dobrou znalost materie, kterou se bude zabývat, a projevat o ni dostatečný zájem. Pouze tak je schopný přijít s vizí vývoje svého portfolia a může být připraven ji prosazovat.

Dobré manažerské schopnosti jsou podstatné při vedení příslušné části administrativního kolosu. Komisař má obvykle na starosti minimálně jedno generální ředitelství s vysokým počtem úředníků a v rámci svého kabinetu má k dispozici několik vysoce profesně připravených poradců.

⁹ Typickým příkladem je Světová obchodní organizace, kde Komise zastupuje Společenství v jednáních o snížení cel a jiných bariér mezinárodního obchodu, neboť vnitřní cla členské země mezi sebou odstranily a EU provádí jednotnou celní politiku. Tato funkce se navíc s přijetím Lisabonské smlouvy významně posílí, neboť místopředseda komise bude zároveň i Vysoký představitel pro Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a bude mít k dispozici vlastní diplomatický servis.

Policy Paper 3/2009

Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře

–
Říjen 2009

Komisař by měl být **dobrým vyjednávačem a osobností známou v evropské politice**. Měl by také dobře znát fungování unijních institucí.

Českou republikou nominovaný komisař by **neměl být hlasitým odpůrcem EU**, neboť bude hájit její zájmy a kontrolovat dodržování unijních předpisů.

Je nutné mít na paměti, že komisař sice formálně zastupuje zájmy Společenství, avšak české občanství mu samozřejmě zůstává a komisař bude spoluformovat vnímání ČR v EU. Komisař by tedy **neměl mít špatnou společenskou pověst**.

Vzhledem k masivní a potřebné interakci Komise a lobby by komisař **neměl mít za sebou korupční skandály** a být obecně bezúhonný v této oblasti. Český komisař by také neměl být bývalým aktivním členem KSČ.¹⁰

Měl by být také **nezávislý na byznysu** ve sféře, ve které bude působit. Komisař by tedy **neměl přicházet přímo z evropské lobby** či z pozic, ve kterých měl na starosti obhajování zájmů privátního sektoru při EU.

Komisař by měl **dobře znát české prostředí, neměl by mít konfliktní vztahy s demokratickými politickými stranami a jejich představiteli**. V neposlední řadě by měl být **schopen komunikovat působení Komise zpět do ČR**.

Portfolia, jejich vhodnost a schopnost ČR jich dosáhnout

Při zvažování volby nejvhodnějšího portfolia, o něž by se ČR mohla v rámci Komise "Barroso II" ucházet, je třeba vyjít z následujících předpokladů:

1) Počet a náplň portfolií nové Komise se nebude shodovat se stavbou Komise v letech 2004-2009.

Seznam portfolií, ze kterého je možné vybírat, není pevně stanoven. Agenda EU se neustále vyvíjí a lze tedy očekávat, že narůstající rozsah evropských politik a důraz na některá současná klíčová témata bude reflektován i při přípravě nových komisních postů. Např. vlivný ekonomický think-tank Bruegel navrhl vytvoření

¹⁰ Otázka bývalého členství v KSČ byla diskutována i při nominaci prvního českého komisaře Pavla Teličky. Tato otázka se objevila i při setkání s odpovídajícím výborem v EP před hlasováním o celé Komisi (Radio Praha 2004).

následujících portfolií, které by lépe reflektovaly posun v prioritách EU (Bruegel 2009):

- Komisař pro ekonomické a finanční záležitosti (spojení portfolií by vytvořilo lepší základ pro boj s krizí)
- Komisař pro vnitřní trh a průmysl
- Komisař pro změnu klimatu
- Komisař pro znalostní ekonomiku (tj. spojení oblastí vzdělání, výzkumu a inovací)
- Komisař pro rozšíření a politiku sousedství

Sám předseda Barroso navrhl vytvoření tří nových portfolií,¹¹ zaznívají i další – více či méně realistická – doporučení.¹² Při přípravě českého návrhu je tedy vhodné být poměrně flexibilní a kreativní.

2) Ne všechna portfolia, která jsou pro Českou republiku obsahově zajímavá, jsou dosažitelná.

Pozice České republiky v rámci jednání o složení budoucí Komise je v této chvíli slabá.

ČR patří počtem obyvatel ke středně velkým zemím EU a její politická síla je srovnatelná spíše s menšími členy. Země má navíc za sebou ne příliš konzistentní předsednictví a po irském referendu a polském podpisu je vnímána jako poslední překážka dokončení ratifikace Lisabonské smlouvy. Ačkoliv mediální a populisticko-politické spekulace ohledně možnosti, že ČR do příští Komise člena jmenovat nebude vůbec, se dají považovat za nereálné, pokračující oddalování podpisu ze strany prezidenta republiky je interpretováno jako snaha o obstrukci procesu a

¹¹ Barroso tak učinil při prezentaci své vize "Hlavní směry politiky příští Komise" (Euractiv.com 2009). Jednalo by se o komisaře pro oblast justice, základních práv a občanských svobod; dále oblast vnitřních věcí a migrace a konečně komisaře pro boj proti klimatickým změnám (climate action).

¹² Euractiv.com spekuluje o posílení portfolia pro mnohojazyčnost, které je ve své současné podobě považováno za extrémně slabé, vytvořením postu "Komisaře pro evropskou kulturu", jenž by získal navíc pravomoci v oblasti vzdělání tvořící ve stávající komisi samostatné portfolio. Podobně není jasné, jakou přesnou úlohu bude zaujímat Komisař pro vnější vztahy při existenci nových postů zaměřených na vnější politiku EU zřízených Lisabonskou smlouvou (Euractiv.com 2009). Další návrh připravil jeden z předních evropských think-tanků, European Policy Centre (European Policy Centre 2009). Jedná se o zřízení postu Komisaře pro přeshraniční krizový management (Transboundary crisis management), který by zastřešoval široké spektrum aktivit EU v případě přírodních katastrof, zdravotních hrozeb, migrace, ekonomických a politických problémů v členských státech apod.

oslabení integračního vývoje jako takového, což se jednoznačně negativně odráží na možnostech ČR dosáhnout na některé z významnějších portfolií.

Nejistota ohledně výsledku a časového horizontu dokončení ratifikačního procesu Lisabonské smlouvy prakticky brání v zahájení skutečných jednání o špičkových postech¹³, což zvyšuje napětí na evropské scéně a zhoršuje podmínky pro seriózně vnímanou prezentaci českého kandidáta. V této situaci je z hlediska ČR zcela nereálné představit kandidáta, který by mohl usilovat o nejsilnější posty, ke kterým patří oblasti jako vnitřní trh, průmysl nebo hospodářskou soutěž. Také energetika, o kterou ČR během předsednictví neoficiálně signalizovala zájem, se zdá mimo její současné politické možnosti.¹⁴

Opakovaná kandidatura na stávající okruh "Zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti" obsazený v letech 2004-2009 Vladimírem Špidlou¹⁵ bude zřejmě také obtížná vzhledem k mizivému zastoupení žen v české politice, problémům s romskou menšinou a průtahy s domácí implementací antidiskriminační směrnice. Lze očekávat, že by se český kandidát na tyto pozice mohl setkat s nesouhlasem EP, kde musí projít tzv. "grilováním". Jiný členský stát, který by měl o daný post také zájem, by navíc disponoval dostatkem pádných argumentů, proč ČR nominaci na toto portfolio neudělit. Podobně problematická domácí situace v ČR omezuje možnosti kandidatury na portfolia zahrnující oblast justice.

3) Ne všechna portfolia, která jsou pro Českou republiku zajímavá a potenciálně dosažitelná, jsou k dispozici.

Možnost získat vybraná portfolia je omezená tím, že někteří současní komisaři již ohlásili záměr znovu se ucházet o svůj původní post. V případě, že jim byla vyjádřena politická podpora příslušného členského státu, je pravděpodobné, že jim – vzhledem k jejich zkušenosti a pro zajištění kontinuity – bude vyhověno.¹⁶ Další

¹³ Například o předsedovi Evropské rady.

¹⁴ Zájem o portfolio projevuje také např. Německo (European Voice 2009b) nebo Slovensko (Česká televize 2009).

¹⁵ V případě Vladimíra Špidly se také hovoří o jeho šancích stát se místopředsedou Komise. Místopředsedy jsou většinou jmenováni lidé, kteří v Komisi nebo v nejvyšší evropské politice působí delší dobu a obecně existuje snaha v pozici místopředsedů vyvážit sílu lidovců a socialistů/sociálních demokratů, dvou nejsilnějších frakcí Evropského parlamentu. Tyto dva faktory by mohly případnou vstupní pozici Špidly poměrně posilovat, na druhou stranu renominací bude určitě více a socialistického místopředsedu si mohou nárokovat např. Británie, Španělsko, Řecko, Portugalsko, Slovensko nebo Maďarsko – země většího nebo podobného významu.

¹⁶ Např. komisařka pro informační společnost a média Viviane Reding (Lucembursko), komisař pro administrativní záležitosti, audit a boj proti podvodům Siim Kallas (Estonsko), komisař pro vědu a

státy již oznámily opětovnou nominaci kandidáta obecně, tj. bez specifikace, o které portfolio se bude ucházet. Patří mezi ně Finsko a Španělsko (EU Observer 2009). Zkušenost těchto kandidátů může hrát významnou roli a pomoci jim k získání pozice, o kterou projeví zájem.

Zvláště zajímavý způsob "boje" o komisioní posty pak zvolily státy, které jmenovaly nové komisaře v posledních měsících a dnech - příkladem může být kromě Lotyšska a Belgie nejnovější přírůstek Komise - slovenský komisař Šefčovič. Čas zbývající do jmenování Komise Barroso II je tak pro ně vynikající příležitostí, jak se v prostředí etablovat. Je pravděpodobné, že tyto osobnosti budou pak znovu kandidovat s cílem minimálně si udržet stávající portfolio.¹⁷

Doporučení pro další postup

ČR by měla realisticky zhodnotit svou současnou situaci a snažit se o **maximálně konstruktivní spolupráci** při přípravě nové Komise. Je zřejmé, že v této chvíli nemůže pomýšlet na naplnění všech svých ambicí. Jejím cílem by proto mělo být především **zajištění důstojného portfolio**.

Bylo by přitom vhodné zaměřit úsilí na oblasti, ve kterých se ČR dosud profilovala, tedy **ekonomiku, energetiku a vnitřní trh** a pokusit se získat některé z více sektorově zaměřených portfolio jako např. **doprava**.

Premiér Jan Fischer, který se bude účastnit těchto jednání za ČR, je v Bruselu považován za důvěryhodného partnera. Jeho cílem by mělo být **nabídnout silnou a zkušenou, nekontroverzní a jasně proevropskou osobnost**. Takový konstruktivní krok by mohl být ze strany ostatních členských států oceněn přidělením portfolio odpovídající váhy.

Velmi zajímavou alternativou by pro ČR mohlo být **nabídnout jako kandidáta ženu**. V současné Komisi drží komisařky 8 míst a je pravděpodobné, že se Barroso bude snažit tento počet minimálně zachovat. Podle některých názorů se dá očekávat, že státy, které mu v tomto úsilí pomohou, budou mít lepší šanci získat zajímavé portfolio.¹⁸ Česká republika je v současnosti třetí nejhorší zemí v genderové

výzkum Janez Potočnik (Slovinsko) nebo komisařka pro oblasti veřejného zdraví Androula Vassilou (Kypr) (Euractiv.com 2009).

¹⁷ Například komisař Šefčovič projevil zájem o oblast dopravy nebo energetiky. (Euractiv.com 2009).

¹⁸ Konec své práce v Komisi oficiálně ohlásily 4 komisařky z 8 stávajících – Nelie Kroes, Margot Wallström, Benita Ferrero-Wallstöm a Marian Fischer Boel. (European Voice 2009b).

Policy Paper 3/2009

Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře

–
Říjen 2009

vyváženosti zástupců v EP (European Women Lobby 2009). Jmenování nominace zástupce do Komise by byla vhodná příležitost, jak image ČR vylepšit.

Především by se ČR měla vyvarovat podobného vývoje jako z roku 2004, kdy bylo nejdříve avizováno, že by se eurokomisařem měl stát jazykově nevybavený exministr životního prostředí Miloš Kužvar. Jeho kandidatura byla brzy stažena a na jeho místo byl umístěn Pavel Telička. Po změnách ve vládě však nakonec v první Barrosově Komisi usedl Vladimír Špidla. Podobný přístup by v současné situaci mohl ještě více zhoršit vnímání ČR v EU.

Časový plán

Mandát současné Komise vyprší k 31. říjnu 2009. Je však zřejmé, že kolegium k tomuto dni rozpuštěno nebude. Očekává se, že ačkoliv tento krok nemá oporu v zakládajících smlouvách, Barroso I bude vykonávat funkci prozatímní Komise až do jmenování své nástupkyně.

Členské státy původně měly o věci jednat na zvláštním institucionálním summitu, který svolalo švédské předsednictví na 29.-30. října 2009. Z tohoto setkání měl za spolupráce předsedy Barrosa a členských států vzejít seznam jmen kandidátů. Ti by pak prošli povinným "grilováním" v EP na přelomu nového roku a funkce by se pak nová Komise mohla ujmout od konce ledna 2010.

Plán se pravděpodobně nepodaří naplnit. Dokud nebude jasné, podle které smlouvy při sestavování instituce postupovat, je pravděpodobné, že členské státy nebudou chtít veřejně konkretizovat své představy.

Podobně dokud ČR ratifikaci nedokončí, prezentace českého kandidáta do Komise může působit jako příliš smělá. Vzhledem k pokračující nejistotě zřejmě tuto prezentaci není možné načasovat lépe, nicméně je třeba si uvědomit plný kontext situace a snažit se zajistit českému kandidátovi důstojné zastoupení v nové Komisi při respektování pozice nešťastné politické izolace, v níž se ČR ocitla.

Policy Paper 3/2009

Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře

–
Říjen 2009

Tabulka 1 (Zdroje: EUobserver 2009, Euractiv.com 2009, European Voice 2009b):

Portfolio (podle složení Komise 2004-2009)	Poznámky	Komisař a stát v končící Barroso I	Možní kandidáti a státy pro Barroso II
Předseda Komise		José Manuel Barroso, Portugalsko	Post obsazen José Manuelem Barrosem (Portugalsko)
Vztahy mezi institucemi a komunikační strategie	Poměrně nezajímavé portfolio pro mladý členský stát; pouze malá možnost ovlivnit fungování Lisabonskou smlouvou nově zřízených funkcí	Margot Wallström, Švédsko	?
Podnikání a průmysl	Portfolio považované za jedno z nejsilnějších; mimo reálný dosah ČR	Günter Verheugen, Německo	Janusz Lewandowski (Polsko - kandidatura již oficiálně oznámena)
Spravedlnost, svoboda a bezpečnost	Zajímavé, ale diskutabilní při stavu české justice	Jacques Barrot, Francie	Ernst Hirsch Ballin, Maria van der Hoeven, Cees Veerman, Gerda Verburg, Yvonne van Rooy, Clémence Ross (všichni Nizozemsko); případně Wolfgang Schäuble (Německo)
Administrativní záležitosti, audit a boj proti podvodům	Slabé portfolio, nevhodné vzhledem k absenci lobbyistického zákona v ČR	Siim Kallas, Estonsko	Siim Kallas (Estonsko - kandidatura již oficiálně oznámena)
Doprava	Relativně silné portfolio spojené s problematikou vnitřního trhu; velmi zajímavé pro vnitrouninijní a otevřený stát jako ČR	Antonio Tajani, Itálie	Maroš Šefčovič (Slovensko), Antonio Tajani, Roberto Formigoni (Itálie)
Informační společnost a média	Zajímavé, ale příslibené	Viviane Reding, Lucembursko	Viviane Reding (Lucembursko)
Životní prostředí	V příští Komise jedno z nejsilnějších portfolií; mimo dosah ČR	Stavros Dimas, Řecko	obecný zájem Německa
Hospodářské a měnové záležitosti	Silné portfolio, avšak pro ČR poměrně nezajímavé vzhledem k neúčasti na Hospodářské a měnové unie	Joaquín Almunia, Španělsko	Joaquín Almunia (Španělsko - kandidatura již oficiálně oznámena)
Regionální politika	Poměrně silné, středně zajímavé pro ČR	Pawel Samicki, Polsko	Janusz Lewandowski (Polsko)
Námořní záležitosti a rybolov	Naprostě nevhodné pro ČR	Joe Borg, Malta	Joe Borg, Cachin Carmana (Malta)
Finanční plánování a rozpočet	Středně silné a středně zajímavé pro ČR	Algirdas Šemeta, Litva	Algirdas Šemeta (Litva); Janusz Lewandowski (Polsko)
Věda a výzkum	V současné podobě relativně slabé ale dynamicky se rozvíjející portfolio; jedna z profilových oblastí ČR	Janez Potočnik, Slovinsko	Janez Potočnik, Anton Rop (Slovinsko)
Výchova, vzdělávání, kultura a mládež	Poměrně slabé a nezajímavé portfolio	Maroš Šefčovič, Slovensko	?

Policy Paper 3/2009

Doporučení pro jmenování českého eurokomisaře

Říjen 2009

Rozšíření	Relativně silné, ale politicky citlivé portfolio; jedna z profilových oblastí ČR	Olli Rehn, Finsko	?
Rozvoj a humanitární pomoc	Vzhledem ke zkušenostem ČR s touto oblastí nezajímavé	Karel de Gucht, Belgie	Gunilla Carlsson, Cecilia Malmström, Carl Bildt (všichni Švédsko)
Daně a celní unie	Poměrně slabé a středně zajímavé portfolio	László Kovacs, Maďarsko	?
Hospodářská soutěž	Silné portfolio; pro ČR zajímavé ale těžko dosažitelné	Neelie Kroes, Nizozemsko	?
Zemědělství a rozvoj venkova	Jedno z nejsilnějších portfolií; pro ČR nezajímavé i nedosažitelné	Mariann Fischer Boel, Dánsko	Dacian Ciolos (Rumunsko - kandidatura již oficiálně oznámena); Wilhelm Molterer (Rakousko)
Vnější vztahy a evropská politika sousedství	Poměrně silné v příští Komisi vzhledem k propojení s funkcí Vysokého představitele pro SZBP; těžko dosažitelné	Benita Ferrero-Waldner, Rakousko	Olli Rehn (Finsko - kandidatura již oficiálně oznámena)
Vnitřní trh a služby	Portfolio považované za jedno z nejsilnějších; mimo reálný dosah ČR	Charlie McCreevy, Irsko	Michel Barnier, Christine Lagarde (oba Francie)
Zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti	Stávající portfolio ČR; vzhledem k vnitřním problémům potenciálně problematické	Vladimír Špidla, ČR	?
Energetika	Silné portfolio; ideální pro ČR vzhledem k dlouhodobé orientaci na energetickou bezpečnost; politicky těžko dosažitelné	Andris Piebalgs, Lotyšsko	Maroš Šefčovič (Slovensko); obecně Německo nebo Polsko
Ochrana spotřebitele	Středně silné a středně zajímavé pro ČR	Magdalena Kuneva, Bulharsko	?
Mnohojazyčnost	Velmi slabé a nezajímavé pro ČR	Leonard Orban, Rumunsko	?
Zdraví	Slabé a poměrně nezajímavé portfolio	Androulla Vassiliou, Kypr	Androulla Vassiliou (Kypr)
Obchod	Pro ČR nezajímavé vzhledem nízké obchodní výměně se zeměmi mimo EU	Catherine Ashton, Spojené království	Catherine Ashton, Shriti Vadera (obě Spojené království)
Nová portfolia navržená Barrosem	Poznámky	Možní kandidáti a státy pro Barroso II	
Justice, základní práva a občanské svobody	Zajímavé, ale diskutabilní při stavu české justice	Ernst Hirsch Ballin, Maria van der Hoeven, Cees Veerman, Gerda Verburg, Yvonne van Rooy, Clémence Ross (všichni Nizozemsko); případně Wolfgang Schäuble (Německo)	
Vnitřní věci a migrace	Nezajímavé vzhledem k poměrně nízké imigraci, avšak zajímavé v případě vizové politiky, na které se chce ČR profilovat	Ernst Hirsch Ballin, Maria van der Hoeven, Cees Veerman, Gerda Verburg, Yvonne van Rooy, Clémence Ross (všichni Nizozemsko); případně Wolfgang Schäuble (Německo)	
Boj proti klimatickým změnám (climate action)	Středně atraktivní pro ČR; nedosažitelné	obecný zájem Německa	

Legenda podbarvení:	Potenciálně zajímavá portfolia	Neutrální portfolia	Nezajímavá portfolia
----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Zdroje

Knihy a studie:

Bruegel (2009): *Europe's economic priorities 2010-2015; Memos to the new Commission.*

European Policy Centre (2009) *Preparing for transboundary threats: what role for the next Commission?*, Policy Brief, May 2009.

European Women Lobby (2009): *European Parliament Elections results 2009: Representation of Women*

(http://www.womenlobby.org/SiteResources/data/MediaArchive/Newsflash/NF2009/Women%20in%20the%20new%20EP%20July%202009_EN.pdf).

Fiala, P. – Pitrová, M. (2005): *Evropská unie 1. vydání*, Brno, CDK.

Fiala, P. – Pitrová, M. (2009): *Evropská unie 2. vydání*, Brno, CDK.

Hix, S. (2005): *The Political System of the European Union*, New York, Palgrave Macmillan.

Nicoll, W. – Salmon, T. (2001): *Understanding the European Union*, Harlow, Longman.

Další zdroje

Česká televize (2009): *Otázky Václava Moravce 18.10.2009.*

Česko hledá komisaře (www.ceskohledakomisare.cz).

EUobserver (2009): *Outlines emerging of new EU commission*, EUobserver, 15.10.2009.

European Voice (2009a): *Klaus row pushes top jobs off the agenda*, European Voice, 15.10.2009.

European Voice (2009b): *The contest to land a prized portfolio in the Commission*, European Voice, 24.9.2009.

Radio Praha (2004): *Telička podroben tvrdému výsledku v Evropském parlamentu*, Radio Praha, 14. 4. 2004 (<http://old.radio.cz/cz/zpravy/52770>).